

International
Labour
Organization

KEEP SAFE!

ВСЕ, ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ВІЛ
ТА НАСИЛЬСТВО НА РОБОЧОМУ МІСЦІ
ТА БОРОТЬБУ ІЗ НИМИ

ВІЛ-інфекція — це хронічне захворювання, яке виникає внаслідок потрапляння в організм вірусу імунодефіциту людини.

Вірус уражає імунну систему, порушує захисні функції організму та робить його беззахисним перед іншими інфекціями та хворобами.

СНІДом зветься комплекс захворювань, які виникають через руйнування імунної системи внаслідок ВІЛ-інфекції у відсутності відповідного лікування.

 СНІД — це остання, смертельно небезпечна стадія ВІЛ-інфекції.

КЛЮЧОВІ ЦИФРИ

38,4 МЛН
ОСІБ

загальна світова кількість людей, які живуть з ВІЛ у 2021 р.

1,5 МЛН
ОСІБ

кількість нових випадків інфікування ВІЛ у 2021 р.

650 ТИС.
ОСІБ

померли від пов'язаних із СНІДом захворювань у 2021 р.

28,7 МЛН
ОСІБ

отримали антиретровірусну терапію у 2021 р.

84,2 МЛН
ОСІБ

було інфіковано ВІЛ з початку епідемії

40,1 МЛН
ОСІБ

померли від пов'язаних із СНІДом захворювань з початку епідемії

ФАКТОРИ ВРАЗЛИВОСТІ МОРЯКІВ

Дослідження показують, що навіть високий рівень обізнаності про ВІЛ не гарантує очікувану безпечну поведінку моряків.

Існують фактори, які роблять моряків вразливими до ризику ВІЛ інфікування:

- тривале перебування на відстані від дома та сім'ї;
- «ізольоване» середовище на судні;
- нудьга;
- конфлікти, фізичне та психологічне насильство на борту судна;
- доступ до послуг робітників та робітниць комерційного сексу;
- важкі умови праці, виснаженість, емоційне вигорання;
- вживання алкоголю та наркотиків;
- самотність, дистрес, депресія;
- вразливість жінок-моряків.

 В Україні ВІЛ-позитивні люди користуються всіма правами та свободами, що передбачені Конституцією та законами України.

ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ СТАТЕВИЙ ШЛЯХ

Згідно з дослідженням, яке було проведене Міжнародною федерацією транспортників серед моряків, 17% зі 100 опитаних українських моряків мали випадкові статеві контакти перебуваючи у рейсі.

Всього 43% з них користувалися презервативами під час останнього статевого контакту. Часто під впливом алкоголю чи наркотичних речовин статеві партнери не думають про засоби захисту, що може призвести до інфікування ВІЛ або іншими захворюваннями, які передаються статевим шляхом.

**KEEP SAFE:
КОРИСТУЙТЕСЬ
ПРЕЗЕРВАТИВАМИ**

Статевим шляхом ВІЛ може передаватися через:

- сперму;
- вагінальний секрет;
- передєякулят.

Ризики при незахищених статевих контактах:

- анальний секс — дуже високий ризик (особливо для пасивного статевого партнера);
- вагінальний секс — високий ризик (особливо для жінки);
- оральний секс — невисокий ризик.

Запобіжні заходи

- утримання від ризикованих статевих контактів;
- знання статевими партнерами свого ВІЛ-статуса;
- правильне використання презерватива;
- постійне вживання антиретровірусної терапії ВІЛ-позитивним партнером.

ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ЧЕРЕЗ КРОВ

При передачі вірусу шляхом «з крові у кров» ризик зараження є найбільш високим і складає більш ніж 90%. При звичайних повсякденних контактах, таких як поцілунки, обійми та потискання рук, спільне використання особистих предметів та вживання продуктів харчування та води передача інфекції не відбувається.

Через кров ВІЛ може передаватися при:

- спільному користуванні приладів для ін'єкцій (голок, шприців, ємностей);
- переливанні інфікованої крові або її препаратів.

Фактори ризика

- спільне користування зараженими голками, шприцями та іншими ін'єкційними приладами та розчинами наркотиків при вживанні ін'єкційних наркотиків;
- ігнорування техніки безпеки при ін'єкціях, переливанні крові, пересадці тканини та медичних процедурах, які пов'язані із використанням нестерильних інструментів при проколюванні шкіри;
- випадкові травми від уколів голкою, в тому числі серед працівників установ охорони здоров'я.

Запобіжні заходи

- використання одноразових шприців та голок;
- дотримання правил техніки безпеки;
- післяконтактна профілактика;
- вчасно надана перша допомога при потрапленні у рану або на слизову оболонку потенційно інфікованої ВІЛ крові.

ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ВІД МАТЕРІ ДИТИНИ

Без лікування ризик передачі від матері дитині дорівнює 25-30%. Антиретровірусна терапія (АРТ) допомагає знизити ризик розвитку ВІЛ-інфекції у дитини до 0,1%.

ВІЛ-позитивна мати може передати вірус дитині протягом:

- вагітності;
- природних пологів;
- грудного вигодовування.

Запобіжні заходи

- антиретровірусне лікування матері та дитини;
- кесарів розтин;
- штучне вигодовування за рекомендацією відповідального лікаря.

ПІДСУМУЄМО

ВІЛ живе та розмножується тільки у біологічному середовищі організму людини.

З УМОВИ, необхідні для ВІЛ-інфікування

- 1** вірус має бути присутнім у біологічній рідині організму: крові, спермі, вагінальних виділеннях, грудному молоці;
- 2** кількість/концентрація вірусу має бути достатньою для інфікування;
- 3** для інфікування повинна скластися ситуація ризику:
 - потрапляння інфікованої крові у кровотік;
 - незахищений статевий контакт;
 - відмова від прийому АРВ-препаратів ВІЛ-позитивною вагітною жінкою.

Будь-хто може бути інфікованим ВІЛ. Оскільки статевий шлях передачі є переважаючим, ВІЛ стосується не тільки представників ключових груп ризику (геїв, людей, які вживають ін'єкційні наркотики, робітників/робітниць комерційного сексу).

ВІЛ НЕ ПЕРЕДАЄТЬСЯ

При укусах комарів,
інших комах або тварин

Через соціальні контакти
(обійми, рукостискання та ін.)

Через сидіння унітазу,
душову та інше

Через їжу, напої або посуд

Через слину, слюзи, піт,
блювоту

Через побутові предмети
(наприклад, рушники або
зубну щітку)

ПЕРША ДОПОМОГА ПІСЛЯ ЙМОВІРНОГО КОНТАКТУ ІЗ ВІЛ-ІНФІКОВАНОЮ ОСОБОЮ

Негайно зверніться до найближчого Центру
СНІДу для оцінки ризику та можливого при-
значення післяконтактної профілактики (ПКП).

**При потраплянні крові або іншої
потенційно небезпечної біологічної
рідини**

**ЯКЩО РИДИНА ПОТРАПИЛА
ДО РОТА:**

- Треба негайно виплюнути рідину, яка потрапила до рота.
- Ретельно прополоскати рот водою або фізіологічним розчином та знову сплюнути. Повтори полоскання декілька разів.
- Не використовуй мило або дезінфікуючий розчин.

ЯКЩО РИДИНА ПОТРАПИЛА У ОЧІ:

- Присядь, закинь голову та попроси іншу особу обережно лити тобі на очі воду або фізіологічний розчин, час від часу відтягуючи повіки, даючи воді або розчину затікати під них.
- Не знімай контактні лінзи під час промивання, тому що вони створюють додатковий захисний бар'єр. Після промивання очей лінзи можна зняти та обробити у звичайний спосіб; після цього їх можна знову використовувати.
- Заборонено промивати очі з милом або із дезінфікуючим розчином, щоб не викликати подразнення слизової оболонки та не збільшити ризик потрапляння вірусу до організму.

**ПРИ ПОРАНЕННІ ІГОЛКОЮ АБО
ІНШИМ ГОСТРИМ ІНСТРУМЕНТОМ:**

- Промивай місце поранення під проточною водою декілька хвилин, дозволяючи крові вільно витікати з рани.
- Промий місце контакту з милом або оброби дезінфікуючим гелем.
- Не використовуй спирт, йод або перекис водню. Вони подразнюють поверхню рани, та вірус може скоріше потрапити до організму.
- Не тисни на рану та не розтирай її.

ПОСТКОНТАКТНА ПРОФИЛАКТИКА

ПКП це екстрені медичні заходи, які спрямовані на попередження розвитку ВІЛ-інфекції після підтвердженого контакту або при високій вірогідності контакту із ВІЛ.

Критично важливо розпочати ПКП протягом 72 годин після ризикованої ситуації. Найбільш ефективною ПКП вважається протягом перших 2 годин.

 ПКП не захищає від інших можливих контактів із ВІЛ у майбутньому.

Медичні послуги ПКП містять у собі:

- першу медичну допомогу;
- консультування та оцінку ризику інфікування ВІЛ;
- тестування на ВІЛ після отримання інформованої згоди та в залежності від ступеня ризику, який був оціненим;
- проведення короткого курсу (28 днів) антиретровірусної терапії із наданням психологічної підтримки та подальшого спостереження.

АНТИРЕТРОВІРУСНА ТЕРАПІЯ (АРТ)

Постійний прийом АРТ знижує концентрацію вірусу у організмі, що покращує якість життя та подовжує її. Таке лікування є безоплатним.

Ранній початок терапії збільшує шанси пари, у якій один з партнерів має ВІЛ-позитивний статус, а інший ВІЛ-негативний, народити здорових дітей.

 Моряки, які живуть із ВІЛ, можуть постійно приймати АРТ та ефективно виконувати свої професійні обов'язки.

 ДИСКРИМІНАЦІЯ, яка пов'язана із ВІЛ-статусом людини, заборонена законом, в тому числі на робочому місці або у зв'язку із роботою!

Ризик інфікування ВІЛ може значно зменшитися, якщо 90% людей у світі будуть знати свій ВІЛ-статус, 90% ВІЛ-позитивних осіб будуть приймати АРТ, а 90% тих, хто приймає АРТ, досягне «невизначеного вірусного навантаження».

ЗАЛИШАЙСЯ У БЕЗПЕЦІ! ПРОЙДИ ТЕСТ НА ВІЛ ТА ІНШІ ІНФЕКЦІЇ, ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ!

Ти можеш жити, роками не знаючи, що у твоєму організмі є ВІЛ. Єдиний спосіб дізнатися про це — пройти добровільне консультування та тестування (ДКТ).

Знання свого ВІЛ-статусу може зберегти здоров'я тобі та твоєму статевому партнеру. Рання діагностика та вчасно розпочате лікування дозволять прожити довге та здорове життя.

ПСИХОЛОГІЧНЕ ТА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я МОРЯКА

Мабуть, психологічне та фізичне здоров'я моряка є ключовим моментом, який буде впливати на роботу та життя всього колективу.

Значну частину життя моряки проводять на робочому місці, де частіше за все виникають такі проблеми як дистрес, депресія, синдром професійного вигорання. Причинами таких психічних станів можуть бути насильство та домагання на робочому місці

Згідно до **Конвенції МОТ №190 про викорінення насильства та домагання у трудовій** сфері 2019 року, термін **«насильство та домагання»** в трудовій сфері означає ряд неприпустимих форм поведінки та практики або загрози таких, були вони одноразовими або такими, що повторюються, метою, результатом або можливим наслідком яких є завдання

фізичної, психологічної, сексуальної або економічної шкоди, включаючи гендерне насильство та домагання.

Згідно **Конвенції про працю у морському судноплавстві 2006 року** із виправленнями (MLC, 2006 as amended), кожна держава-учасниця повинна забезпечити відповідність національного законодавства, нормативних актів та інших положень основним вимогам до прав моряків для усунення дискримінації у сфері зайнятості.

Міжнародна палата судноплавства (ICS) та Міжнародна федерація транспортників (ITF) вважають домагання та знущання неприпустимими, тому сумісно розробили інструкції для судноплавних компаній, організацій моряків та інших сторін, у тому числі для постачальників послуг з навчання, щоб усунути притіснення та знущання.

ПРИКЛАДИ НАСИЛЬСТВА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ

1. Дискримінація на основі певної ознаки, наприклад:

- фактичного або вигаданого ВІЛ-позитивного статусу;
- сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності;
- відмова у доступі до зайнятості або отриманні медичних послуг;
- обмеження у кар'єрному зростанні; порушення конфіденційності; нерівність в умовах зайнятості;
- несправедливе звільнення;
- гендерна нерівність;
- позбавлення премії.

2. Стигма (упереджене ставлення): плітки, образа, приниження, ігнорування, психологічний тиск, агресія

3. Фізична агресія (напад).

4. Неприпустимі дії сексуального характеру, а саме:

- непристойні пропозиції,
- небажані дотики,
- смс-повідомлення сексуального характеру;
- створення нестерпних умов праці для підлеглого у наслідок його/її відмови у сексуальному задоволенні.

5. Згвалтування.

СПИСАННЯ ЗА МЕДИЧНИМИ ПОКАЗАННЯМИ

Якщо моряк захворів під час своєї роботи на судні, та лікування, яке було організоване на борту, не дало очікуваного результату, у наслідок чого виникла необхідність відвідати медичний заклад

МОРЯК:

негайно повідомляє капітана судна та ні в якому разі не намагається вирішити це питання самостійно.

КАПІТАН:

повідомляє про цей випадок компанії.

КОМПАНІЯ:

повинна організувати для хворого моряка відвідування медичного закладу у najbliżшому порту заходу.

ТРЕБА ПАМ'ЯТАТИ

Моряк не має права самостійно визначати, чи може він продовжувати роботу на судні чи він потребує невідкладної репатріації з метою подальшого лікування на батьківщині; відповідний припис може дати виключно відповідаючий лікар.

ВАЖЛИВО

У випадку, якщо моряк самостійно приймає рішення стосовно неможливості продовження виконання своїх обов'язків на борту судна та надає відповідну заяву на ім'я капітана з проханням організувати його списання у найближчий час з причини поганого самопочуття, моряк повинен бути готовий самостійно сплатити свої репатріаційні витрати.

Претендувати на списання та подальше лікування за рахунок компанії моряк може лише у випадку, коли лікуючий лікар надає письмову рекомендацію на списання, де вказує, що цей моряк є непридатним до праці (Unfit for Duty).

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ПІДПИСАТИ КОНТРАКТ

Потрібно уважно ознайомитися із умовами контракту, а також положеннями колективного договору, якщо такий існує, особливо зверніть увагу на наступні положення:

- медична допомога;
- допомога при захворюванні;
- втрата працездатності та втрата життя;
- репатріація/припинення працевлаштування.

Після списання з судна по медичним показанням, після повернення на батьківщину моряку необхідно:

- негайно звернутися до лікаря;
- оформити довідку з медичного закладу про тимчасову непрацездатність з причин захворювання;
- отримати висновок про характер захворювання;
- зберегти всі чеки, що підтверджують витрати на лікування, пізніше надати їх в компанію для компенсації;
- повідомити компанію або її представника про факт звернення до медичного закладу та про призначене лікування.

НОВИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ щодо протидії поширення хвороб, зумовлених ВІЛ, а також правовий і соціальний захист людей, які живуть з вірусом імунодефіциту людини, ухвалила Верховна Рада України.

КЛЮЧОВІ ЗМІНИ ЗАКОНУ:

- Уніфіковано та узгоджено з міжнародними стандартами категоріально-термінологічний апарат;
- Закріплено механізми реалізації права на здоров'я кожної людини, яка перебуває на території України, розширено та закріплено державні гарантії у сфері протидії поширенню ВІЛ;
- Запроваджено ефективну систему епіднагляду за ВІЛ-інфекцією;
- Передбачено сучасні підходи до тестування на ВІЛ (самотестування);
- Оптимізовано сучасні механізми забезпечення антиретровірусними препаратами відповідно до стратегії реформування сфери охорони здоров'я.

Законопроект розроблений у співпраці з Міністерством охорони здоров'я України та за підтримки експертів Центру громадського здоров'я (ЦГЗ) та стейкхолдерів, які працюють у сфері протидії ВІЛ-інфекції.

Законопроект набуде чинності через 6 місяців від підписання документу Президентом України.

Посилання на текст
законопроекту

В СИТУАЦІЇ НАСИЛЬСТВА

- ✓ Звернутися за консультацією до Профспілки, до ITF та/або зателефонувати на гарячу лінію SeafarerHelp **+44 (0) 2073 232 737**
- ✓ Повідомити старшого за звання, ДРА та/або компанію.
- ✓ Зібрати докази (фото, відео, аудіо записи, електронне листування, покази свідків).
- ✓ Якщо можливо, знайти підтримку (наприклад, звернутися до члену екіпажу, якому довіряєш).
- ✓ Переконатися в тому, що інформацію було занесено до Log Book, та службове розслідування було започатковане.
- ✓ У випадку, коли мало місце фізичне насильство, звернутися до поліції або до інших правоохоронних органів, а також пройти медичний огляд у медичному закладі, який підтвердить факт і наслідки насильства.
- ✓ Поговорити з тим, кому довіряєш, або із капеланом The Mission to Seafarers <https://www.missiontoseafarers.org/>
- ✓ Контролювати хід справи та отримувати зворотній зв'язок.

Профспілка робітників морського транспорту України (ПРМТУ) — єдина морська членська організація ITF в Україні.

Анонімний чат-бот

www.mtwtu.org.ua

www.facebook.com/MTWTU

Instagram @mtwtu_itf_ukraine

Телефон - 0482 42 99 02

claim@mtwtu.org.ua

РЕСУРСИ ДОПОМОГИ ТА ПІДТРИМКИ

ГАРЯЧА ЛІНІЯ ПО ПИТАННЯМ ВІЛ
ТА СНІДУ:

+380-800-500-451

НАЙБЛИЖЧИЙ ПУНКТ ТЕСТУВАННЯ
В ТВОЄМУ МІСТІ:

<https://freehivtest.org.ua/uk/locations-uk/>

МЕРЕЖА ВІЛ-ПОЗИТИВНИХ МОРЯКІВ:

www.facebook.com/Positibong.MarinoPhil/

Надруковано в рамках проекту МОП за фінансування UBRAF Country Envelope
2023